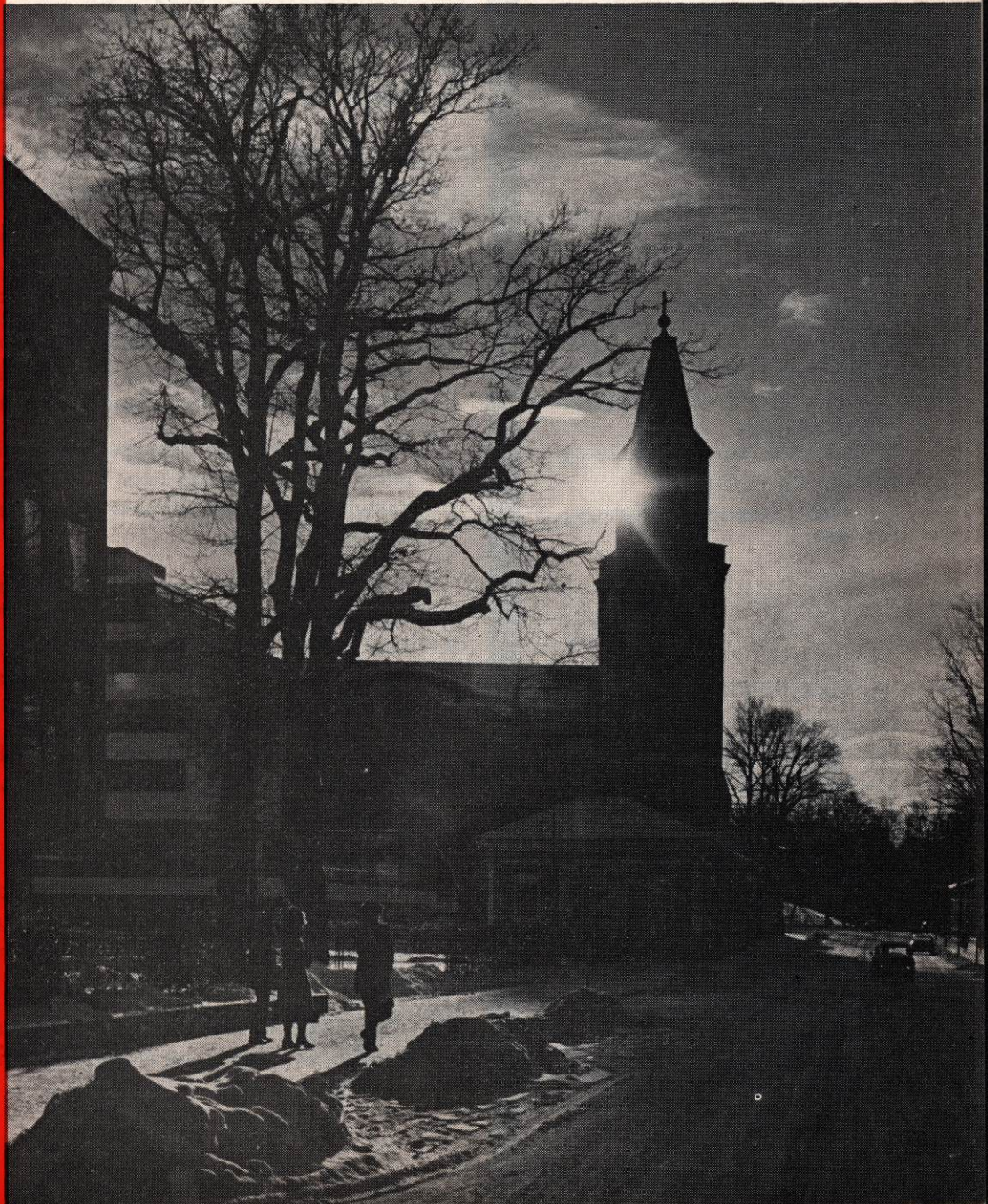

23_04_011

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **12** 1970

TIL ABONNENTENE

Det siste året har utgiftene for trykking, klisjéer og papir steget betraktelig. Det betyr at fra neste år av må abonnementsprisene gå opp med 5 kroner. De nye prisene blir:
Vanlig abonnement — kr. 30,- for året.
Studenter og skoleungdom — kr. 15,- for året.

Bildet på forsiden:

Domkirken i Abo, Finland. En nordisk MRA-konferanse ble arrangert i Abo i november (se side 5).

Herodes, julen 1970

Herodes er ikke død. Han er intet fortidsminne, men en spill levende hersker. Vi har alle Herodes i vårt hushold.

Vi blir urolige, redde eller rasende når noen vil forstyrre vårt lille rike, konkurrere med vår makt og innflytelse, utfordre vår sikkerhet — eller forandre våre planer, forandre våre liv.

Vi dyrker vår karriere, vi pleier vår bestemte krets av venner (når tiden strekker til), vi tar vare på vår familie. Man er et bra menneske, målt med ens egen og samfunnets målestokk.

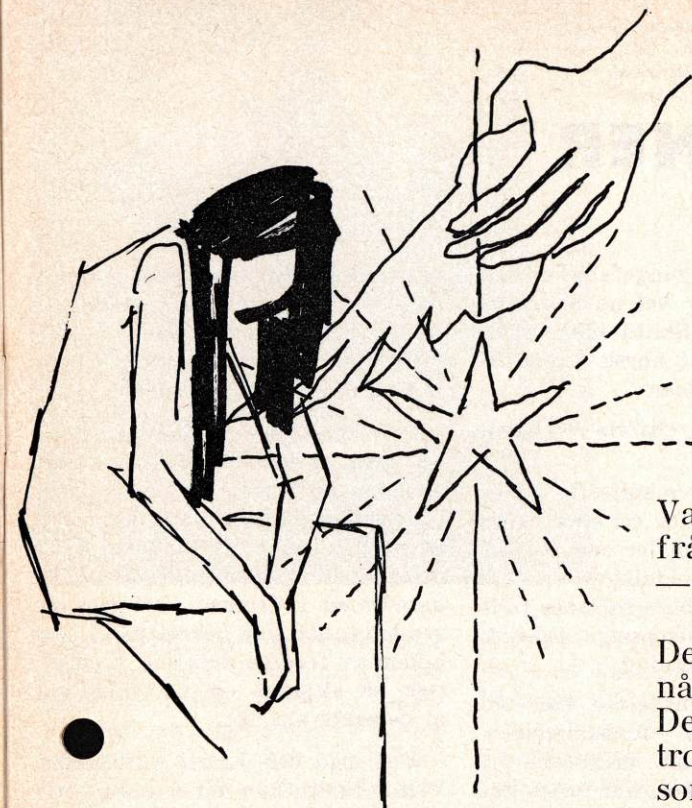
Vår sikkerhet og virkelige tilfredsstillelse har sine dypeste røtter i mennesker og ting. Vi har kontroll over vårt lille rike. Kamouflert i anstendige former sitter Herodes komfortabelt i vår egenviljes høysete.

Utviklingen i vårt eget samfunn og verden bekymrer oss. Den Gud-løse flodbølge. Ondskapens makt. Vi klager over de «negative» krefter, skylder på maoistene, forarges over umoralen. Men Herodes ser vi ikke. Han er blitt en del av oss selv.

Julen kommer og vi synger og taler om Kristus — Frelseren. Men fordi vi ikke har et ærlig bilde av Herodes, har vi et usolidt bilde av hva vi trenger å frelses fra. Julen får et generelt og uvirkelig skjær.

I stillheten og i lys av en helhjertet og absolutt ærlighet kan Gud avsløre Herodes i vårt eget liv, og dermed vise hvor vår egentlige sikkerhet og tilfredsstillelse ligger. Hva som motiverer bruken av penger, tid og talenter. Hva mitt liv i bunn og grunn er gitt til.

Hvis bare en liten del av oss her i landet tar imot Julens utfordring, vil millioner av mennesker finne nytt liv, nasjoner finne frihet og ny mening.

STENHJÄRTA

Varför har du ett så konstigt hjärta?
frågar barnet.
— Det är gjort av sten.

Det är för att slippa känna
något som gör ont.
Det var någonting jag miste,
tror jag,
som var dyrbart.
Och jag såg det krossas
under hårda klackar.

Vad var det då, som du miste?
frågar barnet.
Var det något fint?

— Ja, jag miste mina vingar,
det som bar mig,
min vision, min tro.
Och jag själv var med
att slita dem i stycken.

Är det inte tungt att bära?
frågar barnet.
på ett hjärta utav sten?

— Det är mycket tungt att bära.
Och att någonsin få lyfta,
bäras utav vingar,
går ej mer.

Du kan önska dig ett annat,
säger barnet,
nu när det blir jul.

Gunhild Robach.

RADIKAL KRISTEN KUNSTNER

Victor Smith har nettopp hatt en stormønstring av sine bilder i Galleri F 15 på Jeløya ved Moss. Nedenfor gjengir vi utdrag fra to av Oslo-avisenes kritikere, Øystein Parmann og J. Fr. Michelet:

Her er ingen l'art pour l'art, her er kunsten et middel, den står til tjeneste for noe som ligger høyere enn det blott og bart estetiske. Ja, Smiths bilder kan være «stygge» så det grøsser i en, han er en malende Savonarola, botspredikant, refser og reformator. Han har vel også i norsk kunstliv vært litt av en kjetter.

Victor Smith er allikevel kunstner i så sterk grad at hans bilder aldri blir agitasjon. Det maleriske og kunstneriske uttrykksfulle slår alltid igjennom og bærer «innholdet».

Det er med andre ord en kunst-

ner med veldig vingefang vi her møter, og det er vel nu snart på tide at Victor Smith innrømmes den klare plass i norsk kunsthistorie han tilkommer.

Øystein Parmann

Sett som åndelig manifestasjon er kunsten uttrykk for ett eller annet livssyn. Hos en maler som Victor Smith er grunnholdningen kristen. Hans kunst kan bare forstås fullt ut når dette idémessige faktum blir tatt i betraktning. . . .

Utstillingen fortsetter med en fordømmelse av fordummelsen. Her skytes det siste menneske pr. rakett ut i rommet, her er en fin dame som kjeler med sitt perlekjede. Videre får forræderiet en flengende kritikk. Det skjer særlig i tre store bilder som skildrer korsfestelse, død og oppstandelse. Det-

te gamle kristne motivet har Smith fornyet og modernisert på en ytterst radikal måte, med sterke virkemidler i skildringen av håpløshet, tomhet og fortvilelse.

Den tematiske rekkefølge slutter med «Det hellige». Her vises noen av de fineste og mest gåtefulle bilder på hele utstillingen. På en naturlig måte fører de over til utkastet til et glassmaleri i Ishavskatedralen i Tromsø. Det ser lovende ut, noe som bekreftes av lysbilder av ferdige detaljer, koloristisk så skønne og uttrykksfulle at de søker sin like.

Vel, med den Kristi stridsmann Victor Smith kan det visselig strides. Men uimotsigelig representerer han noe høyst personlig og enestående i norsk malerkunst i dag.

J. Fr. Michelet.

MENIGHETSAKULTETET

Michael Herwig.

Ca. 90 studenter ved Menighetsfakultetet i Oslo hørte den 25. november en tysk teologisk kandidat, Michael Herwig, tale om emnet «Mer radikalt enn vold». Han var invitert av studentenes fagutvalg.

Herwig, som for ett år siden tok teologisk embetseksamen med presteris ved Göttingen universitet, har i november besøkt de nordiske land i forbindelse med Moralsk Opprustnings arbeid.

«Mer radikalt enn vold — det forutsetter forandring,» begynte

Herwig. «Det var Marx som sa: 'Filosofene har forklart verden. Vår oppgave er å forandre den', men denne setningen skulle ha kommet fra oss teologer. Alt for ofte har vi ikke tatt den alvorlig. Jeg har inntrykk av at de to store tysktalende teologer i vårt århundre unnvek på dette punktet — Barth ut i det hinsidige og Bultmann inn i det indre. Men den virkelige verden har vi ikke vunnet for Gud — Hitlers og Stalins verden, kulturlivets verden, guerilja-bevegelsenes og utviklingshjelpens verden. Den mest nærliggende oppgave for oss teologer er å gjøre Europa til et kristent kontinent.

Vold er fortvilelsens og frustras-

Forts. side 14.

Erkebiskop Marti Simojoki (t.h.) studerer kartet over Nordøst-India. T.v. professor Sharma.

51 BYER PÅ 75 DAGER

Etter å ha deltatt i en rekke møter i Danmark (Ny Verden nr. 11), besøkte en indisk gruppe i første halvpart av november Finland, Sverige og Norge. Tre av gruppen (se bilde) er fra den indiske delstaten Assam i Indias nord-østre hjørne, og kom for å fortelle om den løsning de hadde funnet på en bitter minoritetskonflikt i delstaten. Ikke minst på bakgrunn av begivenheter som i Quebec eller Nord-Irland var deres beretning av stor interesse.

I Finland tok de den 8. november del i en nordisk MRA-konferanse i Åbo. Initiativet til konferansen tok herr og fru Hjalmar Krokfors, begge forfattere og kjente skikkelser i finsk kulturliv, professor og fru Lennart Segerstråle, og sivilingeniør Bertel Ahlman. Professor Segerstråles fresko-malerier finnes i en rekke offisielle bygninger i Finland og Sverige.

Femten av deltakerne avla et besøk hos Finlands erkebiskop Marti Simojoki. Etter å ha lyttet til hva inderne fortalte om løsningen av minoritetsproblemet i Assam, sa erkebiskopen: «Det var godt å høre hva åndsmakt kan utrette i den moderne verden. Dere har et viktig, stort og velsignet budskap til hele menneskeheten.»

Blant de ca. 60 som kom til konferansen var deltakere fra finsk

politikk, fagbevegelse, industri, skole og kirke. Pressen i Åbo og Helsinki rapporterte fra møtet.

I Sverige talte inderne til 40 riksdagsmenn fra forskjellige partier, og møttes også enkeltvis med en rekke ledende politikere. De besøkte den svenske kooperative bevegelses hovedkvarter, tilbragte en aften med styret for transportarbeiderne i Norrköping, og talte til større møter i Stockholm og Karlstad.

Det var første gang inderne hadde sett snø, og her i Oslo vakte et besøk på Holmenkollen stor begei-

string. Professor Sharma, som tidligere var statssekretær i Assam, avla et besøk hos statsråd Kjell Bondevik. Professoren, som er rektor for det juridiske college i Assams hovedstad, hadde bedt om å få et innblikk i norske rettsvesen, og høyesterettsdommer Trygve Leivestad viste ham og rektor Swer rundt i Tinghuset.

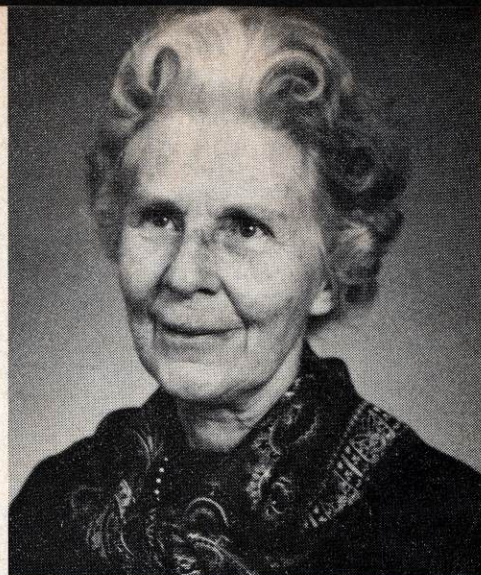
I løpet av 2 1/2 måned i Europa besøkte gruppen 51 byer i Nord-Irland, England, Sveits, Holland og fire nordiske land. De vendte tilbake til India i slutten av november.

Fem av de utenlandske gjestene utenfor MRA-huset i Oslo. I forgrunnen fra venstre fru Hazarika, prof. Sharma og rektor Swer, alle fra Assam. Bak dem Stan og Aileen Shepherd fra Australia.

95 prosent ikke nok

Helga Lie Meyer.

Helga Lie Meyer hadde vært sykepleier i 35 år da hun for et par år siden trakk seg tilbake fra sin stilling ved Dikemark sykehus i Asker. Hennes liv har vært brukt i lojal omsorg og tjeneste.

Hun vokste opp i Drammen, hvor hennes far var lektor. Det var mange prester på fars-siden og mange militære på mors-siden. Kan tro og disiplin gå i arv? Det kan vel hende, mener søster Helga.

Vi sitter og snakker sammen i Sophus Lies gate 5 i Oslo, og morer oss litt over livets små sammentreff: Sophus Lie var hennes grandonkel. Han var hverken prest eller offiser, men matematiker.

Den begavelsen er muligens også gått i arv. I alle fall har Helga en sjelden forståelse for tallenes realitet. Mangfoldige er de summer hun har bidratt til Guds arbeid i årenes løp. En meget stor del av sin lønn har hun gitt hver måned siden 1946.

Hun forteller hvordan hun en dag like etter at hun traff Oxfordgruppen, var på vei til banken med en sum penger som hun gledet seg over å kunne sette til side. Men plutselig slo det ned i henne at det ikke var nødvendig å spare de pengene, hun skulle gi dem.

— *Og du har fortsatt å gi siden?*

— Jeg ble fort klar over at det jeg eiet og tjente, var Guds eiendom som jeg hadde fått i oppdrag å forvalte. Men denne skarpe sans

for å forvalte pengene til riktige formål, innebar en viss fare. Ubevisst reserveerte jeg noe av meg selv. Ikke var jeg flink til å uttrykke meg, ikke kunne jeg det ene og ikke det andre. Så Gud fikk nøye seg med pengene, mente jeg.

Men Gud nøyer seg ikke med 95 prosent av vårt hjerte, han vil ha de 100 prosent.

— *Hvordan ble du klar over dette?*

— Det var en lengsel inni meg etter at Guds ånd måtte være hele drivkraften i livet mitt, forat det kunne bære frukt. At jeg igjen kunne være et redskap til å forvandle mennesker slik jeg var det til å begynne med. Jeg har søkt og søkt, lest bøker, lyttet til foredrag, og hatt forskjellige samtaler.

Så ordnet det seg slik at jeg kom til Caux, Moralsk Opprustnings senter i Sveits. Der fikk jeg i fullt monn det jeg søkte.

— *Hva var det spesielt som du fant i Caux?*

— En person som jeg snakket med der en dag, utfordret meg til å gi videre til mitt land det som Gud gjennom Frank Buchmans team i 1934 hadde gitt meg. Det var som mine øyne ble åpnet på nytt og mitt hjerte ble fylt med fryd og glede — rettene sagt med ny kjærlighet og omsorg for mennesker utenfor min nærmeste krets.

— *Hva innebar dette da du kom*

tilbake til 'hverdagen'?

— Jeg var blitt klar over at jeg i mange år hadde båret på en liten bitterhet til et annet menneske, men da jeg møtte vedkommende igjen, eksisterte bitterheten ikke mer. Den var som blåst bort. Det vil si, egentlig hadde det sammenheng med et annet avgjørende punkt, som vi ofte kaller føyelighet og 'toleranse', men som rett og slett kan være feighet. Jeg kom opp i en situasjon hvor jeg tidligere ville ha gitt etter, hvor dette bestemte menneske på en måte ville utnytte meg, syntes jeg. Etter en hård kamp med meg selv, ga Gud meg indre kraft til å holde fast ved det jeg visste var min rett.

I Caux lærte jeg mere enn før å søke Guds ledelse i stillhet. Det merkelige er at en ganske liten ting, utført i lydighet mot ledelse, har ubegrensede muligheter i seg. At jeg ble villig til å reise til en nordisk konferanse i København for kort tid siden, medførte at jeg kommer til å reise til India til neste år.

— *Det var ikke småtteri!*

— Da en av de indiske gjestene ved dette møtet i København foreslo en slik mulighet for meg, ble jeg helt paff, kan du skjønne. Bortenfor alle land — kan man trygt si! «Da er det mye bedre at jeg gir penger til MRAs arbeid i India,» tenkte jeg. Men Gud sa klart

Forts. side 14.

MIN MENING

Karius og Baktus i ulvetider

Ingen skal beskyldes meg for å gi noen støtte til Karius og Baktus. Jeg er deres uforsonlige fiende, og jeg fornyer fiendskapet hver gang jeg er hos tannlegen!

Dessuten holder jeg et våkent øye med alle de andre mikrobene som forbitrer tilværelsen, forsurer kremfløten, forvirrer eksperimentene, forskanser seg i krokene og formerer seg i kjøkkenvasken. De er og blir en provokasjon!

Forleden, da jeg sank ned i oldefars gyngestol etter et nytt stormangrep med salmiakk og andre illeluktende vesker, tenkte jeg for meg selv at jeg ikke orket besøke Karen den kvelden heller. Det var minst tiende dag at jeg kom til et slikt resultat. I ti dager hadde kroppen mot skitten utsatt omsorgen for Karen. Og Karen var oppe i den vanskeligste perioden av sitt liv. Hun trengte å snakke, hun trengte noe å leve for.

Hva lever egentlig DU for? spurte jeg meg selv, mens oldefars gyngestol rugget frem og tilbake og likesom trakk både fortid og fremtid inn i mine refleksjoner.

Fortiden var den gang en bonde kunne la avlingen stå ute for å hjelpe en nabo i nød. Det var den gang menneskene angikk hveran-

dre og Staten ikke var eneansvarlig for alle menneskers ve og vel. Oldefaren, som også satt og filosoferte i denne gyngestolen, brukte den lille fritid han hadde til å hjelpe de fattigste i trakten ut av jordgammene og inn i egne hus. Da var det ingen husbanklån å få; de bygget med sine egne hender på den lille øya ytterst mot havet. Oldemor hjalp også til, selv om det da ble enda knappere tid til å stelle huset og de åtte barna som alle sammen skulle ha hele strømper, rent tøy og sunn kost. Det hendte nok at det måtte skorte på både det ene og det andre, men historien sier intet om at barna tok skade av foreldrenes aktivitet til beste for naboene. Historiens pensel maler i brede strøk.

Små menneskers ulykke er at de ser stort på det som er smått og smått på det som er stort. Slik er vår tid. Midt i alle de tekniske landevinninger, midt i komforten og tilgangen på alt man kan ønske seg — er det en ulvetid.

«Er det noe du vil ha, så ta det. Er det noe du ikke liker, så blås i det.»

Slik er parolen. Hvem kan undres over at vold blir følgen av en slik holdning?

Ulvene hyler omkring oss på alle kanter, de er på jakt etter vår sjel så vel som vårt legeme. Men hva gjør vi? Vi kvinner pusser og gnir vår blankpolerte avguder, tingene. Vi lever i konstant anspenthet og skrekk for at familien skal få for lite vitaminer eller at noen av barna skal glemme å pusse tennene. (Jeg kjenner en mor som aldri kan gå noe sted om kvelden fordi hun føler hun må være hjemme og pusse tennene på sin tiårige datter.)

Menn dyrker sin avgud, karrieren. Ofte smiler de litt av konene som er så opptatt av å få blendende hvit vask. Men det er ikke mer relevant og vidsynt å bygge opp en blendende karriere! Begge deler er luksus, så alvorlig som situasjonen er. Uskyldige mennesker blir kidnappet og drept av desperate menn som på den måten vil tvinge sin vilje på oss alle. Det er ikke bare i Viet Nam at sivile må undgjelde for maktkampen. Det er rykket nærmere . . .

Samtidig er vi alle sammen opptatt med å å familien, samfunnet, kirken og karrieren til å bli vellykket. — Så får andre ordne sine mellomværender på den måten de finner best, med eller uten vold. —

Mange fører en åpenbar fluktiltværelse — med fritiden fylt av popmusikk, ukeblad, sportsbegivenheter, endeløs TV-titting og kjøpegalskap. Men denne lille episiteten har fremfor alt adresse til den såkalte «eliten», våkne mennesker som mener å fylle sin sosiale funksjon ved å ha orden på sakene og kunne sine ting. Visstnok er all fremgang avhengig av orden og dyktighet, men der er så alt for mange som tror sosialt ansvar er ensbetydende med sosial status.

Alt kan bli tatt fra oss. Yrke, hjem, status, penger og posisjon. Vi trenger å bruke vår tid og våre krefter til å bygge opp noe som ingen kan ta: omsorg, tro, ansvarlighet — viljen til å ofre sitt eget i innsats for det felles beste.

Gyngestolen står igjen og rugger. Telefonen ringer hos Karen.

Guri Ulfrstad.

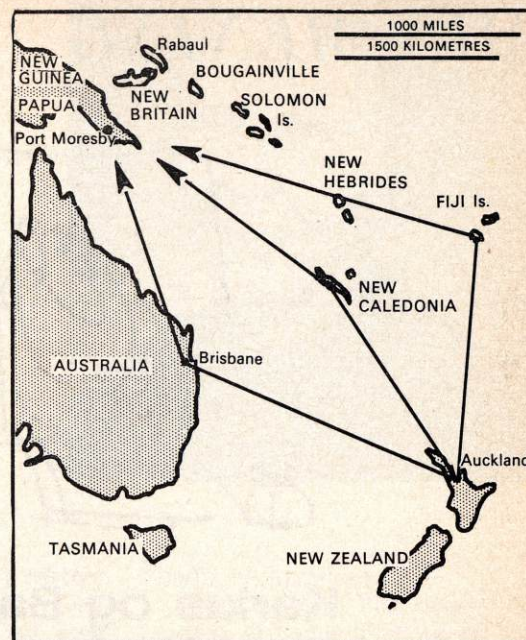
Papua — Ny Guinea

Folk fra hele området Papua — Ny Guinea og øygruppen omkring, dekket utgiftene for et besøk av revyen 'Det er tillatt å lene seg ut', som kom til landet den 10. november. Noen vevet kurver og matter som ble solgt for 100 dollar. Kvinner sto utendørs, bøyet over komfyren laget av oljetønner, og bakte brød som de senere solgte for 100 dollar. En papuansk skolepike fra et hjem så fattig at de ikke hadde råd til elektrisk lys om kvelden, bestemte seg for å gi 20 dollar som hun hadde spart opp av sine lommepenger.

Invitasjonskomitéen representerte mange grener av landets liv. Paul Lapun, medlem av parlamentet i Papua — Ny Guinea, som tok initiativet til denne aksjonen, har fått støtte av blant andre parlamentspresidenten, dr. John Guise; formannen for L. O., Michael Kaninba; den katolske erkebiskopen, en rekke parlamentsmedlemmer fra forskjellige partier (blant dem representanten for den kinesiske folkegruppen) og mange andre.

Lapun talte ved en MRA-konfe-

Ny Guinea, den nest største øya i verden, ligger mellom Asia og Aaustalia. Den ene halvdel, Vest-Irian, tilhører Indonesia. Den andre halvparten er delt i to, Ny Guinea, et FN-territorium administrert av Australia, og Papua, som sorterer direkte under regjeringen i Canberra.

ranse i Canberra tidligere i måneden, og pekte på de farer som truer landet etterat det har oppnådd uavhengighet.

«Hatet som allerede råder i vårt folk kunne føre til et blodbad. Dette må vi unngå, og vi tror at det kan finne sted en forvandling av atmosfæren i landet gjennom dette besøket fra 'Det er tillatt å lene seg ut'.»

Det var denne utfordringen som møtte aktørene i den ideologiske

revyen ved ankomsten til Port Moresby, som er hovedstaden for hele området. Det er sentret for administrasjonen og sete for parlamentet og universitetet. 94 parlamentsmedlemmer fra hele øygruppen satt samlet til sin november-sesjon da MRA-styrken kom. Tyve av disse kom til en lunsj som ble arrangert for de tilreisende.

Etter Port Moresby reiser styrken videre til øyene Bougainville, Rabaul og Lae.

Paul Lapun og svensken Antero Tikkanen i samtale.

Kopper ble nylig oppdaget på Bougainville, og dette vil bli et verdifullt tilskudd til Ny Guineas økonomi. Et stort britisk/australsk firma, Conzinc Riotinto of Australia Ltd., bygger for øyeblikket en havn, veier og opplegg til gruvedrift, til en samlet verdi av 3 millioner australske dollar om dagen. Man regner med at dette blir verdens største gruveenhet.

Arbeidstokken omfatter et kaleidoskop av mennesker fra alle verdenshjørner.

Rabaul er for tiden oppe i en strid om land-rettigheter, som har ført til kraftige sammenstøt og fete overskrifter i australske aviser. En av partene i striden er det lokale Tolai-folket, som er en av de mest fremstående stammene i Papua og Ny Guinea. To av Tolai-folkets fremste ledere sitter i innbydelseskommiteen for 'Det er tillatt å lene seg ut'.

1200 mennesker var møtt fram på stadium i Port Moresby til premieren. Store lyskastere lyste opp scenen som var bygd av oljetønner. En svak bris førte musikken og sangen langt utover havna i den mørke tropenatta. Blant publikum var mange folkeslag og stammer, papuanere, australiere, indere og kinesere. En politiker fra Rabaul kommenterte: «Dette er ikke bare et show. Det viser oss den veien vi må gå.»

Men dette var ikke første gang MRAs idéer ble presentert i Papua — Ny Guinea. I løpet av tre år er femten av Moralsk Opprustningsfilmer blitt vist rundt i området. Filmen «Frihet» er oversatt til pidgin-engelsk, fellesspråket for de mange stammene i øygruppen. Delvis er disse filmene blitt vist av regjeringens filmbiler. Fjorten av atten distrikter i territoriet har hatt fremvisninger. Virkningene har ikke latt vente på seg. Stammeleder er blitt bragt ut av verden. En fremvisning av «Frihet» i Bougainville i fjor førte til at en bitter konflikt mellom Conzinc Riotinto-konsernet og den lokale befolkning ble løst. (Ny verden nr. 1 - 1970.)

Det nye huset i Sør-London.

Nytt bok-senter åpnet

Et nytt internasjonalt bok-senter for Moralsk Opprustning ble åpnet i Sør-London den 1. desember. Omsetningen av MRAs litteratur er i sterk økning. Det siste året er den gått opp med 20 prosent, og bøkene sendes til 52 land. Dette er en av grunnene til at bok-distribusjonen flyttes til større lokaler.

I de siste 32 årene har MRAs forlagsvirksomhet holdt til i 4 Hays Mews i London. Leiekontrakten for disse kontorene går ut om

kort tid. Det nye tre-etasjes huset gir god plass til kontor, lager og distribusjonsrom og vil bli et treningssenter i bruk av litteratur. Eiendommen kostet 612 000 kroner, og det er gitt eller lovet bidrag på i alt 382 000 kroner til dette formålet. En lærer sendte 55 000 kroner for å muliggjøre kjøpet.

Brev og bestillinger på bøker sendes fra nå av til 45 Hays Mews, London W1X 7RT.

Indisk billedblad sendt til 600 FN-delegater

Over 600 FN-delegater som var samlet i New York til 25-årsjubileet, mottok nylig et eksemplar av billedbladet «Bedre enn vold», utgitt av nyhetsmagasinet *Himmat* i India. Delegatene representerte de 126 medlemsland i FN, og blant dem var presidenter, stats- og utenriksministre fra en rekke land.

Bladene ble fraktet med fly fra India og distribuert personlig til de forskjellige ambassadene rundt om i Manhattan.

En gruppe amerikanere sto ansvarlig for distribusjonen. De følte at denne publikasjonen, som handlet om «en ny måte å gjøre tingene på», skulle bli gitt til ansvarlige ledere i en periode da krig og uro dominerer i mange deler av verden, og da en minoritet går inn for bruk av vold som det eneste svaret til verdens problemer.

Som en FN-sendemann fra Asia uttrykte det, var dette «modige initiativet» høydepunktet under jubileums-sesjonen.

HISTORIENS PARADOKS

AV PETER HOWARD

Forfatteren Peter Howard, som ledet Moralsk Opprustnings verdensarbeid inntil sin død i 1965, skrev utallige artikler og holdt foredrag over hele verden. Ny Verden bringer i dette og senere nummer enkelte av hans taler og skrifter som ikke tidligere er offentliggjort i Norge, og som er like aktuelle idag som da han skrev dem.

Følgende artikkel ble i oktober 1962 sendt til redaktørene av «Izvestia», «Pravda» og de viktigste aviser i de andre kommunistiske land, og til ledende aviser i hele den ikke-kommunistiske verden.

FRED ELLER KRIG? Dette er et spørsmål alle menn diskuterer og som alle kvinner venter å få svar på.

I en splittet verden hvor begge parter sitter inne med våpen som er istand til å legge hele verden øde, er det ikke bare klassekampteorien, men også kapitalismens, velferdsstatens og overflodssamfunnets teorier som viser seg å være for begrenset, for trege og for egenkjærlige til at de kan føre til noe annet enn en katastrofe.

Dette vet mange ærlige kommunister inderlig godt. Men det er så altfor få i den ikke-kommunistiske verden som våger å se det i øynene.

Vi retter en appell til alle oppriktige kommunister og marxister, — i Russland, i Kina, og i verden ellers, om sammen med oss å gå inn for tidenes største revolusjonære oppgave. Den består i å ta fatt på selve grunnproblemet — den menneskelige natur — og bringe en drastisk og gjennomgripende forandring omfattende nok til å stanse nasjonene på deres sinnsvake, historiske ferd mot vold og tilintetgjørelse.

Skal vi klare dette må det skje en forvandling med hver enkelt av oss. Selv om nye økonomiske forhold har sin store betydning, forvandler de ikke menneskene. Et bevis på dette ser vi i det forfall som preger noen av alle generasjoner i den ikke-kommunistiske verdens rike samfunn, så vel som mange av den tredje generasjon i den kommunistiske verden.

Krusjtsjov har sagt at altfor mange kommunister er for selviske til at kommunismen kan virke slik det er meningen, — i hjemmene, på gården, i fabrikkene eller i nasjonen. Altfor mange ikke-kommunister er også for selviske til å ville leve for noe annet enn sitt eget velvære, sin egen lille kosekrok, sine egne interesser.

I en radiotale som han holdt for mange år siden, og som var rettet til hele verden, sa Frank Buchman, MRAs grunnlegger: «Er det riktig at forvandling i alle er det eneste mulige grunnlag for enhet mellom menneskene? Kan marxister forvandles? Kan de finne denne nye tenkningen? Kan marxister rydde veien for en større ideologi? Hvorfor ikke?

De har alltid vært åpne for det som er nytt. De har vært forløpere. De er villig til å gå i fengsel for det de tror på. De er beredt til å dø for sin tro. Hvorfor skulle de så ikke være villig til å leve for denne helt nye måten å tenke på?»

Mange hevder at kapitalisme, eller kommunisme, eller klasse, eller hudfarge, er problemet.

Problemet er ikke kommunismen, men den karakter du har.

Problemet er ikke kapitalismen, men den karakter du har.

Problemet er ikke hudfarge, men den karakter du har.

Problemet er ikke klasse, men den karakter du har.

Det er nye mennesker med nye motiver for sitt liv som kan make å bygge en ny verden.

En idé som ikke skjærer så dypt vil ikke ha noen som helst virkning på vår tids sykdom.

Hans Böckler, den store leder for den tyske landsorganisasjonen etter krigen, sa det på denne måten: «Når samfunnet forvandles, forvandles samfunnets struktur, og når samfunnsstrukturen forvandles blir mennesker forvandlet. Begge hører sammen og begge er like nødvendige» . . .

Det blir ingen ny verdenskrig dersom øst og vest, svart og hvit, kommunister og ikke-kommunister går inn for et felles fremtidsmål. Vi får ingen redelig sameksistens uten at vi har noe felles som er forpliktende for oss. Og det som menneskeheten nå må forplikte seg til er å bygge verden opp på en måte. Dette vil si en fullstendig omforming av samfunnet, — en økonomisk, sosial og politisk forandring både innefor og mellom nasjonene, en revolusjon av et slikt omfang, at alle, overalt, kan være med i den.

Den menneskelige natur kan forvandles. Dette er selve grunnforutsetningen.

Nasjoners økonomiske struktur kan forandres. Dette blir følgen av grunnforutsetningen.

Verdenshistorien kan forandres. Dette er vår tids bestemmelse.

Bare Gud kan forvandle mennesker. Lenin var en sterk personlighet som helt og holdent levde for

Danmarks rette arv

Danmarks forfattere har i høy grad erobret våre hjerter.

Vi trenger en H. C. Andersen, en Kaj Munk, ja en Kumbel Kumbell med sine geniale små Gruk-dikt. Piet Hein som står bak signaturen Kumbel Kumbell, har fått mange av oss til å dra på smilebåndet i årenes løp. Som hans ord til den travle og stressete: «Gled deg over alt du formår, over det lille du når.» Han bevæpner oss mot den grå hverdagen, likegyldigheten, mot falsk ærgjerrighet, og mot at vi tar oss selv for høytidelig.

I dansk humor finnes ofte en dyp, varm og modig livsfilosofi. Evnen til å trekke fram sannheten med et smil hører til det mest ekte i dansk tradisjon. H. C. Andersens eventyr fører oss inn i fantastiske situasjoner som ofte får en uventet

enkel løsning. Man føler nesten at den gamle fortelleren sitter bak ens rygg og ler i smug. Ved lesningen av hans eventyr er det nemlig like meget den som leser som vurderes, som forfatteren selv.

I «Keiserens nye klær» forteller Hans Christian Andersen for datid og nåtid en underfundig historie om moralsk mot. Ingen våger å komme med avvikende meninger i beundringen for noe man ikke beundrer. Bare et barn tør å si: Men han har jo ingen ting på seg! Hviskingen stiger til et rop fra hele folket: Han har jo ingen ting på seg!

Sannheten er der, sagt med et smil. Bare glimtet i forfatterens øyne røper et spørsmål: Hvem av dere har et slikt mot i dag?

Kaj Munk, presten, dikteren, dramatikeren, hadde mot til å stå

alene overfor overmakten. Han torde mane til kamp fra prekestolen og fra scenen, troens kamp, de evige verdiers uttrykk i voldens og brutalitetens dager. Danmark var okkupert og vant tilbake friheten. Kaj Munk fikk ikke oppleve den dagen. En kule hadde gjort slutt på hans liv. Men den ukuelige kampånd, den ånd som Kaj Munk levde i og utfordret sine omgivelser til å akseptere, er Danmarks rette arv. I diktet «Danmark, vort Liv» (Sidste Digte 1944) brenner denne kampånden:

Danmark, besudlet og bundet!
vi har her svoret en Ed:
aldrig at unde os Fred,
før vi dig atter har vundet
renset og fri.

Derhen hvor du os befaler,
gaar vi dit Ærind for Gud.
Een kun kan give os Bud.
To er de Sprog kun, vi taler:
Tavshed og Dansk.

Gerd Jonzon.

revolusjonen. Den utfordring han stilte vårt århundre overfor, har forandret den tidsalder vi lever i. Men den har også splittet menneskeheten og kan lede til verdens utslettelse, medmindre vi forvandles.

Lenin trodde ikke på Gud. Han sa: «Vår revolusjon vil aldri lykkes før myten om Gud er fjernet fra menneskenes sinn.» Lenins vantro ble næret av det de som sa at de trodde på Gud gjorde eller unnlot å gjøre.

Nasjoner som ga uttrykk for at de hadde en gudstro, handlet slik at de berøvet Lenin og hans venner en tro på Gud. Den måten noen såkalte gudfryktige nasjoner lever på idag, skaper en kynisk innstilling til Gud i den kommunistiske verden. Men vantro var en skjebnesvanger brist i Lenins filosofi.

Absolutte moralnormer gir et utgangspunkt som alle kan starte fra. Absolutt uselviskhet i økonomisk planlegging; absolutt kjærlighet i sosial holdning og handling; absolutt ærlighet i industri og politikk; absolutt renhet i alle hjem: dette er normer som ikke kan varieres i samsvar med personlige, partimessige eller nasjonale interesser. Her ligger nøkelen til en effektiv statsmannskunst, sunne forhold borgerne imellom og varig enhet. Å gå inn for Moralsk Opprustning er det neste følgeriktige skritt for både den kommunistiske og ikke-kommunistiske verden.

Dette innrømmes da også av ærlige ledere i begge verdener. På det russiske kommunistpartis 22. kongress ble medlemmene oppfordret til å granske seg

selv, og til — også i andre — å fremelske ærlighet, moralsk renhet, uselvisk arbeid for samfunnet, og kjærlighet til sin neste.

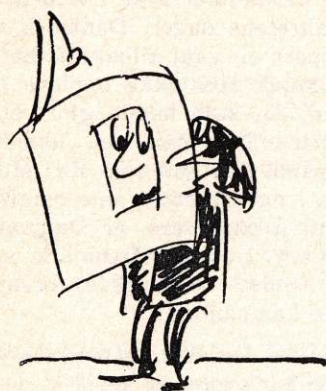
Ledere i øst, som i vest, som våger å gjøre dette, vil være i stand til å føre disse normene inn i sitt folks liv ved selv å leve etter dem.

William Penn sa: «Mennesket må velge å la seg lede av Gud, ellers fordømmer det seg selv til å bli styrt av tyranner.»

Når mennene i Kreml lytter til Gud, vil Han tale like klart og tydelig til dem som Han ville tale til lederne i den ikke-kommunistiske verden, dersom de er ydmyke nok til å lytte, og fornuftige nok til å adlyde, istedenfor stolt å ture frem på et grunnlag som har vist seg ikke å holde.

Gud kan i menneskets sinn inngi klare, utvetydige og fyldestgjørende tanker om hva som skal til. Her foreligger et revolusjonært eksperiment som enhver sann revolusjonær må være villig til å satse på.

Historiens paradoks er muligens at dette århundre som oppdaget kraften i det splittede atom, også kan oppdage den hemmelighet som fører til en forening av menneskeheten. Kommunister ledet av Gud kan bli fredsskapere som gjennomfører historiens største revolusjon, hvor det er plass for alle, hvor ingen utbyttes og hvor både ledere og de som ledes betaler prisen for et nytt samfunn ved selv å bli annerledes.

I DEBATTEN VAR DET KRISTELIG Folkepartis Nils Lavik som faktisk gikk lengst i sin lovprisning av fellesprogrammet. «Står det politisk alvor attom det, då kunne eg mest få hug til å seia at døri er komi på glytt inn til den materielle sida av 1000-årsriket.» Lavik talte ellers varmt om behovet for moralsk opprustning, og han sluttet med å fortelle om et skilt han hadde sett i et butikkvindu: «Mykje skal byg-gjast opp att etter krigen, byrja med deg sjølv.»

Fra Einar Gerhardsens bok «Felleskap i krig og fred» Tiden forlag.

JAG HAR ALLTID FÖRSÖKT ATT vara ärlig. Det är något jag tror att man ständigt måste vara. Sedan har allt jag sagt och tyckt verkligen kommit inifrån . . . Jag har blivit så gammal så jag upptäckte att man skall säga vad man tycker och tror i alla lägen. Även om det till synes verkar impopulärt.

Gunnar Hedlund, intervju i Aftonbladet 21. september 1970.

INGEN PRIVAT DOMSTOL HAR moralsk rett til å dømme noen for oppfatninger vedkommende har fremsatt. Det er efter min mening en forbrytelse i seg selv å dømme andres idéer — hva enten de er løgnaktige eller riktige. Dette kan kun avgjøres ved en fri og åpen diskusjon og ikke gjennom en juridisk prosedyre . . .

Det forekommer meg at hovedoppgaven for mitt land nu burde være å få kastet av seg åket fra en tung fortid, og ikke å drive selvforherligelse. Jeg mener at jeg er en større patriot enn de som skriker opp om sin kjærlighet til egne privilegier. Hverken de heksejakter regimet driver eller det eksempel på slike som denne rettsak er, kan vekke den minste aktelse eller frykt i meg. Jeg forstår imidlertid at hensikten er at slike saker skal skremme mange — og mange vil bli skremt. Til tross for det vil imidlertid utviklingen av en opphevelse av det ideologiske livegenskap uunngåelig fortsette.

Andrej Amalrik, under rettsaken mot ham i Sverdlovsk, november 1970.

HVIS FOLK UTSETTES FOR EN ustanselig oppregning av vanskelighetene i det demokratiske samfunn, og mer sjelden hører om det som forener, hvis de stadig hører at det ene og det andre er galt, og det tredje kanskje bent frem skandaløst, da er det en viss fare for at noen drar den slutning at demokratiet virker dårlig når det gjelder å nå frem til politiske avgjørelser; kanskje er det noe galt med et system som fremkaller så mye negativt.

Hvor meget av denne konstante slitasjen kan man vente at demokratiet kan tåle?

Demokrati er et sjeldent, dyrebart og vanskelig foretakende. Selvstyre er det mest verdifulle mennesket kan oppnå — men men-

neskelig frihet er ikke bare herlig, den er også skjør og sårbar.

Jeg ønsker ikke å bryte med den oppfatning at TV har bragt en bemerkelsesverdig økning i kunnskapsmengden blant folk. Vi er langt bedre informert. Når jeg kan styre min begeistring for dette fremskritt, så er det fordi jeg mer og mer er kommet til at det avhenger av visse moralske holdninger hvis demokratiet skal fungere rett — holdninger overfor andre mennesker og samfunnet, og ikke bare av en intellektuell innstilling.

Demokratiet er blitt avskrevet av velinformerte og velutdannede mennesker . . . Den demokratiske innstilling (aldri å gripe til vold når stridigheter skal løses) er avhengig av en moralsk holdning. Det er dette som menes når man sier at demokratiet står over partiene, og at det alle demokrater har felles, det som de er enige om, er viktigere enn hva de er uenige om.

Sir Robert Fraser, intervjuet i The Sunday Times ved hans tilbaketreden som generaldirektør for den britiske TV-stasjonen ITA

ØNSKER VI Å BYGGE FREMTIDEN og samfunnet på et samspill med den generasjon som nu i økende grad preges av oppbrudd, opprør og en ny orienteringskurs, må vi skape et etisk holdbart grunnlag for dialog, kommunikasjon og gjensidig påvirkning. De unge — våre barn — **ønsker oss ikke** i våre fastlagte oppfatninger, i våre statuspregede overbevisninger eller våre rolle-kostymer. De ønsker oss slik vi er — og i **den** rollen, i vår egen og egentlige rolle — må vi ikke være redde for å eksponere vår tvil og vår usikkerhet. Får de tillit til tvilen i oss, får de også tillit til de verdier og normer som helt og fullt er våre. Men først da. Det er egentlig et spørsmål om ærlighet.

Yngvar Senstad, Morgengladet 20. november 1970.

Kort nytt

BOLZANO:

Det populære italienske ukemagasinet *Gente* hadde i slutten av november en to siders artikkel om Rajmohan Gandhi, som bladets medarbeider intervjuet i Nord-Italia. Sammen med en indisk delegasjon var Gandhi gjest hos tyrolske politikere i fire dager, før en to måneder lang turné til 32 europeiske byer. Delegasjonen hadde truffet statsoverhoder — inklusive den tyske president, regjerings- og parlamentsmedlemmer, undervisningsfolk, industriledere, fagforeningsfolk og studenter.

Gente fremhevet ungdommens sterke interesse for det budskap inderne bragte og siterte Gandhi innledningsvis: «Jeg tror ikke på noen revolusjon som mangler et åndelig innhold. Min oppgave er å vekke mennesker og få dem til å tenke.» Artikkelen beskrev MRAs prinsipper og mål og det arbeid som utføres i sentrene i Caux og Panchgani.

CAUX:

1971, som er det europeiske MRA-sentrets 25. år, innledes med en internasjonal studentkonferanse: «fra opprør til revolusjon», fra 27. desember til 5. januar. Studenter fra østerrikske, sveitsiske, franske, tyske og britiske universitet står for arrangementet.

MANNHEIM:

Tysklands andel i Moralsk Opprustnings verdensomspennende kamp ble drøftet under en weekend-samling 5.—6. desember.

LONDON:

Den tredje i en serie dokumentarfilmer fra Asia fullføres av MRA Productions i disse dager. Den engelske kameramannen David Channer og en sveitsisk lydtekniker, Christoph Spreng, som har produsert filmene, holder for tiden på med en lignende film fra Europa. «Vi lager filmer for å gi videre et håp om at samfunnet kan forandres, gi tro på at det vil forandres — og engasjere andre i denne verdensomspennende oppgaven,» sier Channer.

NÅ I BILLIGUTGAVE!

PETER HOWARD LIFE & LETTERS

av Anne Wolrige Gordon

Forfatterinnen forteller sin fars historie i godt som i ondt. Det er ikke en beretning om en bevegelse, men om en mann, selv om boken klargjør mange spørsmål omkring Moralsk Opprustning.

Pris kr. 7,-.

Kan bestilles fra
Moralsk Opprustning,
Sophus Lies gate 5, Oslo 2.

95 prosent . . .

Forts. fra side 6.

og tydelig: Denne gangen er det ikke pengene, men deg jeg vil ha. Et brennende hjerte kan ikke erstattes av penger. Dermed fikk jeg mot til å gå opp foran en mikrofon og tale til 300 mennesker. Jeg var ikke redd. Riktignok var jeg litt betenkt over hvordan jeg skulle klare reisen. Jeg ville ikke reise alene. Men toppen av det hele var at en svensk pensjonert sykepleierske like etterpå kom til meg og sa at hun også lenge hadde planlagt en slik reise. Kunne vi dra sammen?

Jeg regner med å bli tre måneder i India.

E. R. H.

Meninghetsfakultetet . . .

Forts. fra side 4.

sjonens våpen. Det er historiens tragedie at de store revolusjoner ofte skapte ny urett i kampen for å avskaffe den gamle. Ofte ble en herskende klasse erstattet av en annen, og voldsbruken vendte seg snart mot tidligere medkjempere. Vold kan drepe mennesker, men ikke forandre dem.

At mennesker kan forvandles er det store budskap vi kristne må gi verden. Mennesket kan bli en ny skapning i Kristus, det er den glemte faktor i de materialistiske revolusjoner både til høyre og venstre; glemt fordi vi kristne selv ofte trodde så lite på den.

Mange kristne diskuterer i dag i det vide og det brede hvor meget

vold man har lov til å anvende, i stedet for å forkynne og virkelig gjøre det kristne alternativ til vold. Verden lengter etter praktiske eksempler på at Guds eksplosive kraft kan forandre menneskers og nasjoners liv.

Jeg kom til Norge med et håp om her å finne en kapital av tro, som vi allerede har mistet i Tyskland. Kan jeg fortelle studentene i Tyskland, hva studentene i Oslo er forpliktet til og lever for? Vi trenger deres hjelp. Det kan være Norges oppgave å sende mennesker og idéer som kan hjelpe Europa til å bli et kristent kontinent igjen.»

Etter Herwigs innledning ble det i mindre grupper diskutert livlig i ca. to timer.

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

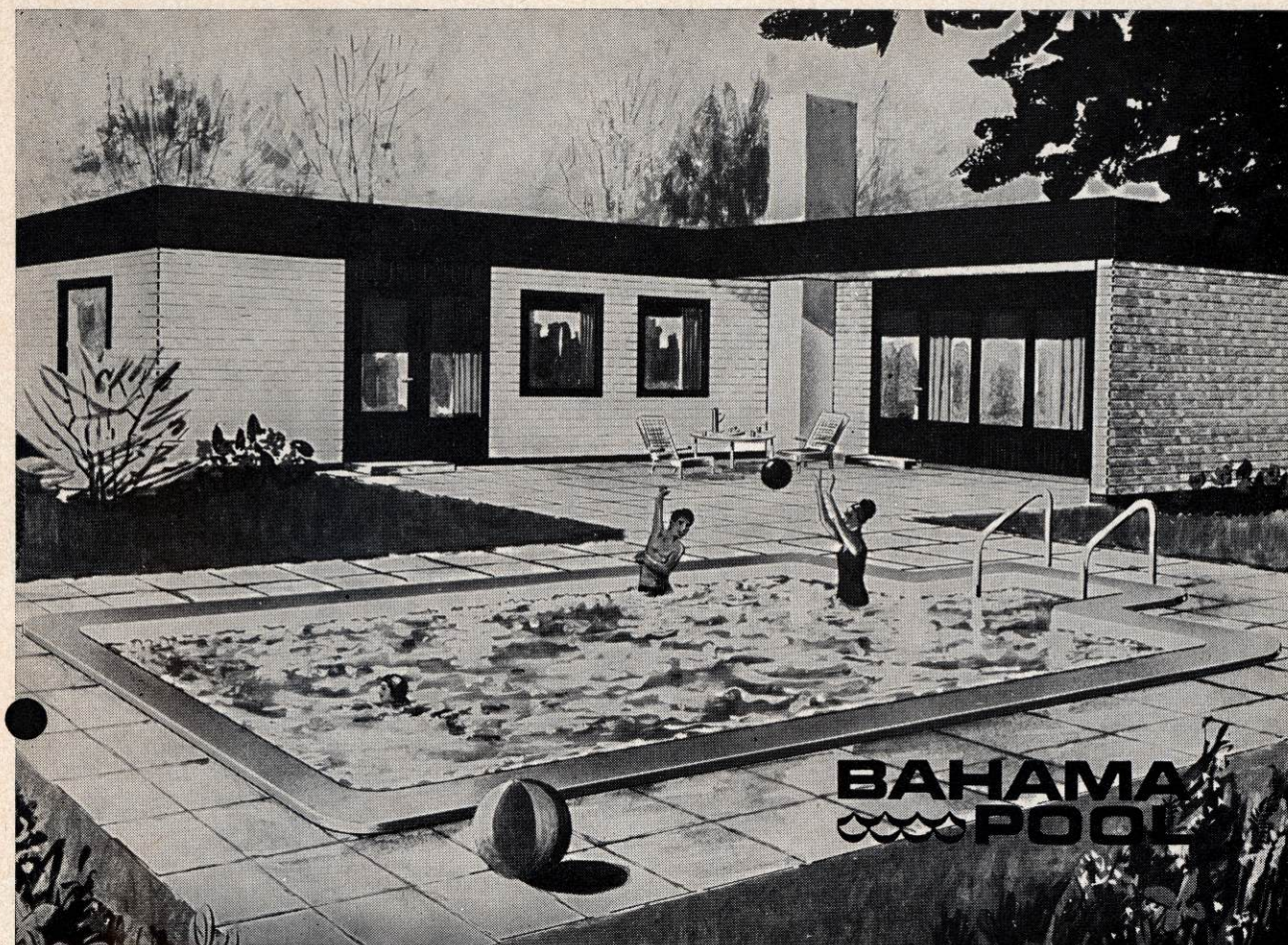
80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

*Bruk
kvalitetsprodukter
fra*

**A
S SABA**

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast 13.800:- (6-8 mm vägg tjocklek)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS